

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC667 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1056 (1) en (2)

datum uitspraak 07/07/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van Barmhartigheid,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder,

bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 30 juli 2015, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie:

a. het advies van 14 december 2014 met zaaknummer 2013W1056 (1), waarin het seksueel misbruik gepleegd door [naam] / [naam] (hierna: zuster [naam 1]) gegrond is verklaard en,

b. het advies van 31 maart 2015 met zaaknummer 2013W1056 (2), waarin het seksueel misbruik gepleegd door wijlen [naam] (hierna: zuster [naam 2]) gegrond is verklaard.

Tevens zijn ontvangen de brieven van 8 januari en 20 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen zoals vermeld in beide voornoemde adviezen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik dat verzoeker door twee personen is aangedaan.

Verzoeker is tezamen met zijn broers en zussen in [jaartal] uit huis geplaatst. Hij was toen ongeveer drie jaar oud en kwam terecht in een kindertehuis in [plaats]. Na een paar maanden is verzoeker in [jaartal] overgeplaatst naar [kindertehuis] in [plaats], alwaar hij tot medio [jaartal] heeft verbleven, totdat hij naar een pleeggezin is gegaan.

Seksueel misbruik door zuster [naam 1]

2.a Verzoeker sliep op de jongenszaal en onder meer zuster [naam 1] (afgewisseld door andere zusters) hielp 's ochtends bij het wassen, het aankleden en de verzorging van de kinderen. Ook controleerde zij bij verzoeker of hij in bed had geplast. Als dat het geval was, werd verzoeker daarvoor door haar gestraft. Zuster [naam 1] pakte dan zijn geslachtsdeel stevig vast of kneep erin. Ook is verzoeker eenmaal voor straf (toen hij ruzie had gehad met een andere jongen) meegenomen naar de doucheruimtes, waarna hij zich moest uitkleden en zij aan zijn geslachtsdeel heeft getrokken. Het seksueel misbruik bestond uit het bij herhaling betasten, knijpen en trekken aan het geslachtsdeel (penis en balzak) van verzoeker in de periode van [jaartal] tot [jaartal] [althans [jaartal]], begrijpt de Compensatiecommissie, omdat in de uitspraak van de Klachtencommissie tegen zuster [naam 2] staat vermeld dat verzoeker medio [jaartal] in een pleeggezin is geplaatst]. Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik ongeveer zeven jaar oud.

Seksueel misbruik door zuster [naam 2]

2.b Verzoeker sliep op de jongenszaal en zuster [naam 2] (afgewisseld door andere zusters) hield 's nachts toezicht en was 's ochtends aanwezig bij het wassen, aankleden en de verzorging van de kinderen. Ook controleerde zij bij verzoeker of hij in zijn bed had geplast. Als dat het geval was, werd verzoeker door haar gestraft. Zij voelde, kneep in en trok dan aan het geslachtsdeel (penis en balzak) van verzoeker.

De exacte frequentie van dit seksueel misbruik kon, aldus de Klachtencommissie in haar advies, niet precies worden vastgesteld. In ieder geval is aannemelijk geworden dat de controles in het kader van het bedplassen door zuster [naam 2], behoudens gedurende de periode in [jaartal] dat zij door een gebroken enkel afwezig was, met zeer grote regelmaat hebben plaatsgevonden gedurende de periode van [jaartal] tot medio [jaartal], toen verzoeker in een pleeggezin is geplaatst. Het misbruik heeft bestaan uit het bij herhaling betasten van, knijpen in en trekken aan verzoekers penis en balzak, waarbij lichamelijk geweld niet werd geschuwd. Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik ongeveer zeven jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1. a en b, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker, die gegrond zijn verklaard. Ook zijn de adviezen van de Klachtencommissie voorzien van de schriftelijke beslissingen van verweerder tot overname van deze adviezen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3a. *categorie-indeling algemeen* Op basis van de Compensatieregeling kan alleen het daadwerkelijk voorgevallen en geground verklaarde seksueel misbruik bepalend zijn voor de toe te passen categorie-indeling. Dit betekent dat andere grensoverschrijdende handelingen waar verzoeker zich eveneens over beklagt, voor de categorie-indeling van het onderhavige seksueel misbruik geen relevante factor kunnen zijn. De Compensatiecommissie kan dus alleen het geground verklaarde seksueel misbruik dat door de zusters [naam 1] en [naam 2] is gepleegd (met in achtneming van het vermelde onder 3.2) leidend laten zijn voor de categorie-indeling.

3.3.b *indeling misbruik door de zusters [naam 1] en [naam 2]* Gelet op het jegens verzoeker door de beide zusters gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.a en 2.b en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, met betrekking tot het seksueel misbruik van de beide zusters afzonderlijk beschouwd, in beide gevallen haar juist voorkomt. In beide gevallen is namelijk sprake geweest van betasting van intieme delen gedurende een langere periode.

3.3.c *conclusie categorie-indeling* Het voorgaande, in het bijzonder het overwogene onder 3.2, brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de zuster [naam 1] en [naam 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 3.

3.4 Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van ‘substantiële vermogensschade’ en ‘geen gerede twijfel’ bestaat over het causaal verband tussen deze vermogensschade en het seksueel misbruik.

Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. **Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand**

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 5 november 2015 is namens verzoeker bij brief d.d. 29 januari 2016 opgesteld door mr. Van Schaik de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Hij heeft in [jaartal] weliswaar de [middelbare school niveau] succesvol afgerond, maar door concentratiemoeilijkheden voortkomend uit het seksueel misbruik heeft verzoeker de [opleiding] voortijdig verlaten. Na een aantal verschillende banen te hebben gehad, is verzoeker vanaf [jaartal] tot op heden werkzaam bij dezelfde werkgever. Door het seksueel misbruik en de problemen die daaruit volgden is het verzoeker niet gelukt om bij deze werkgever op te klimmen naar hogere en beter betaalde functies.

In de hypothetische situatie dat verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel de [opleiding] hebben afgerond en zou zijn carrière een gunstiger verloop hebben gehad. Hij zou dan zijn opgeklommen, een hoger inkomen hebben genoten en een beter pensioen hebben opgebouwd.

Samenvattend begroot verzoeker zijn misgelopen inkomsten en pensioenopbouw op meer dan de maximaal te adviseren compensatie, reden waarom verzoeker dan ook in aanmerking wenst te komen voor de maximale compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 23 februari 2016 (opgesteld door mr. Baetens) gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld. Verweerder heeft het causale verband tussen enerzijds het verlaten van de [opleiding] en anderzijds het seksueel misbruik bestreden. Voor zover nodig wordt daarop hieronder nader ingegaan.

Verweerder concludeert dan ook dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld dient te worden in categorie 3 omdat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toerekenbaar aan het seksueel misbruik niet is gebleken.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 Vooropgesteld wordt dat uit het relaas van verzoeker blijkt dat hij -afgezien van het seksueel misbruik- tijdens zijn verblijf in [kindertehuis] onprettige ervaringen heeft opgedaan en dat dit hem in negatieve zin heeft gevormd. Het overgelegde relaas van zijn (voormalige) vrouw getuigt ook daarvan. Ook het feit dat verzoeker heeft moeten opgroeien buiten de veiligheid van het ouderlijk gezin, zal zo zijn sporen hebben nagelaten.

Zoals gezegd (zie 3.3.a) is de Compensatiecommissie echter alleen bevoegd te adviseren tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade over het gegrond bevonden seksueel misbruik bij (onder meer bij een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake

is) voor substantiële vermogensschade die zonder gerede twijfel aan dit seksueel misbruik is te wijten en daarmee in een causaal verband staat.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren evenals de door verweerder naar voren gebracht visie, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoeker substantiële vermogensschade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 -gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling- niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afwegingen.

Uit de overgelegde school- en beroepskeuzetest uit [jaartal] en de overgelegde rapporten en eindexamenlijst blijkt verzoeker een doorsnee [niveau]leerling te zijn die in [jaartal] met gemiddelde cijfers zijn eindexamen [niveau] heeft behaald. Vervolgens heeft hij de [opleiding] bezocht. Na het eerste jaar van de [opleiding] is hij bevorderd naar de tweede klas van de [opleiding]. In dat tweede jaar heeft hij van [datum] tot [datum] stage gelopen bij een [stageplaats]. Die stage is, zo blijkt uit de overgelegde verklaring van die [stageplaats], als 'ruim voldoende' gewaardeerd, waarna hij wederom in het tweede jaar van de [opleiding] welkom was om weer onderwijs kon volgen. De reden waarom verzoeker per augustus [jaartal] de [opleiding] heeft verlaten, valt niet af te leiden uit de overgelegde verklaring van de [opleiding] d.d [jaartal]. Evenmin zijn andere bewijsstukken overgelegd, waaruit blijkt dat het seksueel misbruik en/of daarmee samenhangende psychische problemen) ten grondslag lagen aan verzoekers vertrek van de [opleiding]. Ook is van uitval of arbeidsongeschiktheid niet gebleken, integendeel, op bewonderenswaardige wijze is hij deel blijven uitmaken van het arbeidzaam leven. De Compensatiecommissie kan bij gebrek aan bewijs niet vaststellen of verzoeker in zijn baan ten gevolge van het seksueel misbruik niet heeft kunnen opklimmen. Onder deze omstandigheden kan de Compensatiecommissie dan ook niet komen tot een advisering omtrent vermogensschade. Er is immers niet zonder gerede twijfel komen vast te staan dat het verlaten van de [opleiding] en het verloop van verzoekers verdere loopbaan zonder dat van promoties sprake was, toerekenbaar is aan het destijds aangedane seksueel misbruik en/of daaraan te wijten concentratieproblemen.

4.7 Uiteraard kan verzoeker wel aanspraak maken op smartengeld. Bij de bepaling daarvan betreft de Compensatiecommissie ook het feit dat sprake is geweest van twee daders, waardoor de impact van het aangedaan seksueel misbruik groter zal zijn geweest. Ook het feit dat verzoeker door zijn thuissituatie verhoogd kwetsbaar was, betreft zij in haar oordeel. In dit kader hecht de Compensatiecommissie er aan op te merken dat zij met het hiervoor onder 4.6 gestelde over vermogensschade, op geen enkele wijze afbreuk wil doen aan de ernst en de impact op diens persoonlijke leven van het verzoeker aangedaan misbruik. Verzoeker kampt met gevoelens van onzekerheid, met huwelijksproblemen en heeft moeite zich emotioneel te uiten.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie dan ook tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,- aan verzoeker te betalen.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.074,85 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van

oordeel dat -gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling- €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €20.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,00 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 07/07/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter